

 Trollhättans Stad	Dokumentbeteckning Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem	Handlingen förvaras Diarie: UN Diarienummer UN 2020/00286-600
Antaget av/Ansvarig Utbildningsnämnden Den 16 juni 2020, § 72	Handläggare/Förvaltning Amanda Karlsson	Datum/Ersätter 2020-06-16
Handlingen publiceras ☒ Intranät ☒ Stadens hemsida ☐ Annat:		
Syfte Fastställa hur reglerna för kommunens skyldighet att erbjuda plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem ska tillämpas		
Gäller för Utbildningsförvaltningen		
Referensdokument Skollagen 2010:800		
Ansvar och genomförande Utbildningsförvaltningen		
Uppföljning Vid ändring och tillkomst av nya lagar och föreskrifter		

Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem

1. FÖRSKOLA.....	1
1.1 Rätt till plats	1
1.2 Rätt till plats i annan kommun	1
1.3 Erbjudande av förskola och omsorgstid	1
1.4 Definition förskoleområde och närområde	2
1.5 Ansökan om plats.....	2
1.6 Placeringsanvisningar – nyplaceringar	2
1.7 Placeringsanvisningar – byte av plats	3
2. PEDAGOGISK OMSORG	3
2.1 Erbjudande av pedagogisk omsorg och omsorgstid	3
2.2 Ansökan om plats	4
2.3 Placeringsanvisningar – nyplaceringar.....	4
2.4 Placeringsanvisningar – byte av plats	4
3. OMSORG UNDER TID DÅ FÖRSKOLA OCH FRITIDSHEM INTE ERBJUDS	5
3.1. Erbjudande av omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds	5
3.2 Ansökan om plats	5
3.3 Placeringsanvisningar	5
4. FRITIDSHEM.....	5
4.1 Rätt till plats.....	5
4.2 Erbjudande av fritidshem och omsorgstid	6
4.3 Ansökan om plats	6
4.4 Placeringsanvisningar	6

Riktlinjer för erbjudande av plats i kommunal förskola, pedagogisk omsorg samt
fritidshem Handlingen förvaras

UN

Diarienummer

UN 2020/00286-600

5. KOMPETENSUTVECKLINGSDAGAR 7

1. FÖRSKOLA

1.1 Rätt till plats

Barn som är folkbokförda i Trollhättans kommun har från och med ett års ålder till och med den 30 juni det år barnet börjar förskoleklass, grundskola eller grundsärskola rätt till plats i förskola.¹ Barn som vistas i Trollhättans kommun och är asylsökande eller har tidsbegränsat uppehållstillstånd har rätt till plats i förskola på samma sätt som folkbokförda barn.²

1.2 Rätt till plats i annan kommun

Barn som har särskilda skäl med hänsyn till sina personliga förhållanden har rätt att gå i kommunal förskola i annan kommun. En kommun får ta emot barn från andra kommuner även utan att särskilda skäl föreligger, men då mottagandet är frivilligt för kommunen, är det upp till den mottagande kommunen att besluta. Vårdnadshavare som önskar barnomsorgsplats i en annan kommun ansöker om plats i den aktuella kommunen. Hemkommunen ska yttra sig innan den mottagande kommunen kan fatta beslut om mottagandet.³

1.3 Erbjudande av förskola och omsorgstid

Barn har från och med ett års ålder rätt till förskola i den omfattning det behövs för föräldrarnas arbete eller studier inklusive restid samt tid för sömn vid nattarbete.⁴ Studierna ska vara studiemedelsgrundande eller SFI-studier⁵. Placeringstiden bestäms utifrån föräldrarnas gemensamma behov, dock erbjuds minst 15 timmar i veckan.

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling har rätt till förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till barnets behov.⁶

Barn som har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt har från och med ett års ålder rätt till förskola i den omfattning det behövs med hänsyn till barnets behov.⁷

Barn vars föräldrar är föräldralediga för vård av annat barn eller är arbetslösa har från och med ett års ålder rätt till förskola 15 timmar i veckan.⁸ För att anses vara arbetslös ska man stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på aktivt arbetssökande.

Barn har från och med höstterminen det år de fyller tre år rätt till avgiftsfri förskola omfattande 525 timmar om året (15 timmar i veckan).⁹ Verksamheten startar den 1 september och slutar den 31 maj och har uppehåll för jullov enligt skolans läsårstider.

För barn som är placerade 15 timmar per vecka i allmän förskola eller då föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga beslutar rektor hur vistelsetiden förläggs utifrån bedömning av det enskilda barnets behov och förskolans organisatoriska möjligheter.¹⁰

---

¹ 8 kap. 3 § och 29 kap. 2 §, Skollagen, 14 kap. 1 § Skolförordningen.

² 29 kap. 2 § Skollagen.

³ 8 kap. 13 § Skollagen.

⁴ 8 kap. 5 § Skollagen.

⁵ Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

⁶ 8 kap. 7 § Skollagen.

⁷ 8 kap. 5 § Skollagen.

⁸ 8 kap. 6 § Skollagen.

⁹ 8 kap. 4 § Skollagen.

¹⁰ 2 kap. 10 § Skollagen.

Barn vars föräldrar är permitterade på heltid eller arbetsbefriade under uppsägningstid, ska erbjudas förskola motsvarande 15 tim/vecka.

Förskola erbjuds inte kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.¹¹ Öppettid för respektive förskola beslutas av rektor med utgångspunkt i behov av vistelsetid för respektive förskolas barn.¹²

1.4 Definition förskoleområde och närområde

Ett förskoleområde är ett geografiskt avgränsat område där en eller flera förskoleenheter finns. Beslut om aktuella förskoleområden och närområden återfinns i "Tillämpningsbestämmelser för placering av barn i förskolan utifrån barnets närområde och olika förskoleområden". Barnets närområde är det förskoleområde där barnet är folkbokfört.

För barn folkbokförda i annan kommun, gäller hela Trollhättans kommun som närområde.

1.5 Ansökan om plats

Ansökan om plats i kommunala förskolor görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Anmälan får skickas in tidigare. I ansökan anges ett förstahandsval (förskola/område) samt önskat startdatum.

Ansökan om avgiftsfri allmän förskola görs på samma sätt via e-tjänsten eller ansökningsblankett senast fyra månader innan önskad placering. För barn som redan har plats i förskola behöver inte göras någon ansökan.

1.6 Placeringsanvisningar – nyplaceringar

Barnet placeras i kö efter ködatum tidigast fyra månader innan plats önskas. Vid lika ködatum turordnas barnen efter födelsedatum, äldsta barnet kommer först.

Vid placering beaktas föräldrarnas önskemål i första hand. Om förstahandsvalet ej kan tillgodoses erbjuds placering på förskola med ledig plats så nära barnets hem som möjligt.¹³

Förtur kan medges av följande skäl:

1. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska skyndsamt erbjudas förskola.¹⁴
2. Barn som behöver omplaceras på grund av organisatoriska skäl, t.ex. att den verksamhet där barnet är placerat upphör ska skyndsamt erbjudas ny plats.¹⁵
3. Barn som har syskon har förtur till samma förskola där syskonet är placerat. Som syskon räknas barn i samma hushåll. Syskonförturen slutar gälla från 1 januari det år det äldre syskonet fyller sex år.

---

¹¹ 8 kap. 3 § Skollagen.

¹² 2 kap. 10 § Skollagen.

¹³ 8 kap. 15 § Skollagen.

¹⁴ 8 kap. 14 § Skollagen.

¹⁵ 8 kap. 12 § Skollagen.

Erbjudande om placering ska besvaras inom fem arbetsdagar. Om svar inte har inkommit inom utsatt tid, likställs detta med att vårdnadshavare har tackat nej.

Om erbjuden plats vid önskad enhet eller i närområdet accepteras tas barnet bort från kön.

Om erbjuden plats vid önskad enhet och på erbjudet datum inte accepteras tas barnet bort ur kön.

Om man erbjuds ett alternativ till förstahandsvalet i närområdet och erbjuden plats inte accepteras har man rätt att stå kvar i kön, med bibehållet ködatum och eventuell förtur, i väntan på sitt förstahandsval. I detta fall garanteras inte längre plats inom fyra månader.

Om man erbjuds ett alternativ till förstahandsvalet utanför närområdet har man rätt att acceptera platsen och stå kvar i kön, med bibehållet ködatum och eventuell förtur, i väntan på sitt förstahandsval. Plats på förstahandsalternativet garanteras inte.

1.7 Placeringsanvisningar – byte av plats

Ansökan om byte av barnomsorgsplats görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett. I ansökan anges till vilken enhet man vill byta.

Om det finns särskilda skäl, eller om ansökan avser byte från annan verksamhet än förskola (såsom pedagogisk omsorg) behandlas ansökan enligt anvisningsreglerna vid nyplaceringar.¹⁶ I övriga fall medges byte i mån av plats på önskad förskola. Det finns inga garantier att man får plats på önskad förskola.

2. PEDAGOGISK OMSORG

2.1 Erbjudande av pedagogisk omsorg och omsorgstid

Kommunen strävar efter att erbjuda plats i pedagogisk omsorg istället för förskola eller fritidshem om vårdnadshavare önskar det.¹⁷ Pedagogisk omsorg kan erbjudas från och med ett års ålder till och med vårterminen då barnet fyller 13 år i den omfattning det behövs för föräldrarnas arbete eller studier inklusive restid samt tid för sömn vid nattarbete.¹⁸ Studierna ska vara studiemedelsgrundande eller SFI-studier¹⁹. Placeringstiden bestäms utifrån föräldrarnas gemensamma behov. För barn 1–5 år erbjuds minst 15 timmar i veckan.

Barn 1–5 år vars föräldrar är föräldralediga för vård av annat barn eller är arbetslösa erbjuds pedagogisk omsorg 15 timmar i veckan.²⁰ För att anses vara arbetslös ska man stå till arbetsmarknadens förfogande och även i övrigt uppfylla kraven på aktivt arbetsökande.

För barn som är placerade 15 timmar per vecka då föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga beslutar rektor hur vistelsetiden förläggs utifrån en bedömning av det enskilda barnets behov och den pedagogiska omsorgens organisatoriska möjligheter.²¹

---

¹⁶ 8 kap. 14 § Skollagen.

¹⁷ 25 kap. 2 § Skollagen.

¹⁸ 8 kap. 5 § Skollagen.

¹⁹ Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

²⁰ 8 kap. 6 § Skollagen.

²¹ 2 kap. 10 § Skollagen.

Barn vars föräldrar är permitterade på heltid eller arbetsbefriade under uppsägningstid, ska erbjudas pedagogisk omsorg motsvarande 15 tim/vecka.

Barn 6–13 år vars vårdnadshavare är arbetslös kan tillfälligt/enstaka dag erbjudas pedagogisk omsorg på grund av arbetsmarknadsmässiga skäl. Anmälan till Utbildningsförvaltningen görs senast en vecka innan aktuell dag.

Pedagogisk omsorg erbjuds inte kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.²² Öppetid för respektive familjedaghem beslutas av rektor med utgångspunkt i behov av vistelsetid för respektive dagbarnvårdares barn.²³

2.2 Ansökan om plats

Ansökan om plats inom kommunal pedagogisk omsorg görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Anmälan får skickas in tidigare. I ansökan anges ett förstahandsval samt önskat startdatum.

2.3 Placeringsanvisningar – nyplaceringar

Barnet placeras i kö efter ködatum tidigast fyra månader innan plats önskas. Vid lika ködatum turordnas barnen efter födelsedatum, äldsta barnet kommer först.

Vid placering beaktas föräldrarnas önskemål i första hand. Om förstahandsvalet ej kan tillgodoses erbjuds placering inom pedagogisk omsorg eller på förskola med ledig plats så nära barnets hem som möjligt.²⁴

Förtur kan medges av följande skäl:

- Barn som har syskon har förtur till samma dagbarnvårdare där syskonet är placerat. Som syskon räknas barn i samma hushåll.

Erbjudande om placering ska besvaras inom fem arbetsdagar. Om erbjudande inte besvarats inom svarstiden, likställs detta med att vårdnadshavare tackar nej. Om erbjuden plats accepteras tas barnet bort från kön.

Om erbjuden plats hos önskad dagbarnvårdare och på önskat datum inte accepteras tas barnet bort ur kön.

Om man erbjuds ett annat alternativ än förstahandsvalet och erbjuden plats inte accepteras har man rätt att stå kvar i kön, med bibehållet ködatum och eventuell förtur, i väntan på sitt förstahandsval. I detta fall garanteras inte längre plats inom fyra månader.

Plats inom pedagogisk omsorg garanteras inte.

2.4 Placeringsanvisningar – byte av plats

Ansökan om byte av barnomsorgsplats görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett. I ansökan anges till vilken dagbarnvårdare eller förskola man vill byta.

Byten medges i mån av plats hos önskad dagbarnvårdare. Det finns inga garantier att man får plats hos önskad dagbarnvårdare.

---

²² 8 kap. 3 § och 14 kap. 8 § Skollagen.

²³ 2 kap. 10 § Skollagen.

²⁴ 8 kap. 15 § Skollagen.

3. OMSORG UNDER TID DÅ FÖRSKOLA OCH FRITIDSHEM INTE ERBJUDS

3.1. Erbjudande av omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds

Kommunen strävar efter att erbjuda omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.²⁵ Omsorg på kvällar, nätter och helger kan erbjudas till barn folkbokförda i Trollhättans kommun, från ett års ålder till och med 30 juni det år eleven fyller 13 år.

3.2 Ansökan om plats

Ansökan om plats inom omsorg på kvällar, nätter och helger görs via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett fyra månader innan önskad placering. Ansökan får skickas in tidigare. I ansökan anges ett förstahandsval samt önskat startdatum.

3.3 Placeringsanvisningar

Vid ansökan om omsorg på kvällar, nätter och helger görs en individuell bedömning utifrån föräldrarnas gemensamma behov och möjligheter att själva ordna omsorgen. Omsorg under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds garanteras inte.

Barn 1-5 år beviljas endast en kommunal förskoleplacering. Detta innebär att barn 1- 5 år som beviljas omsorg på kvällar, nätter och helger, har hela sin förskoleplacering vid den enhet som erbjuder omsorg på kvällar, nätter och helger.

Elever 6-13 år får omsorg på kvällar, nätter och helger vid den enhet som har öppet kvällar, nätter och helger, övrig tid gäller ordinarie placering vid fritidshem.

4. FRITIDSHEM

4.1 Rätt till plats

Elever har från och med 1 juli det år man börjar förskoleklass, grundskola eller grundsärskola till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år rätt till plats i fritidshem. Från och med höstterminen det år eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas istället för fritidshem.²⁶

Elever som vistas i Trollhättans kommun och är asylsökande eller har tidsbegränsat uppehållstillstånd har rätt till plats i fritidshem på samma sätt som folkbokförda elever.²⁷ Elever som går i fristående skola i kommunen som inte erbjuder fritidshem har rätt till plats i Trollhättans Stads fritidshem.²⁸

---

²⁵ 25 kap. 5 § Skollagen.

²⁶ 14 kap. 7 § och 29 kap. 2 § Skollagen, 14 kap. 1 § Skolförordningen.

²⁷ 29 kap. 2 § Skollagen.

²⁸ 14 kap. 3 § Skollagen.

4.2 Erbjudande av fritidshem och omsorgstid

Fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år i den omfattning det behövs för föräldrarnas arbete eller studier inklusive restid samt tid för sömn vid nattarbete.²⁹ Studierna ska vara studiemedelsgrundande eller SFI-studier³⁰. Placeringstiden bestäms utifrån föräldrarnas gemensamma behov.

Elever som har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt har rätt till fritidshem i den omfattning det behövs med hänsyn till elevens behov.³¹

Elever som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling har rätt till fritidshem i den omfattning det behövs med hänsyn till elevens behov.³²

Elever som annars inte har en fritidshemsplats kan erbjudas plats under skollov, om grund för placering finns.

Elever vars vårdnadshavare är arbetslös kan tillfälligt/enstaka dag erbjudas fritidshem på grund av arbetsmarknadsmässiga skäl. Anmälan till Utbildningsförvaltningen görs senast en vecka innan aktuell dag.

Elever vars vårdnadshavare är permitterade på heltid eller arbetsbefriade under uppsägningstid, har rätt att ha kvar sin placering med högst 15 timmar i veckan.

Fritidshem erbjuds inte kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.³³ Öppetid för respektive fritidshem beslutas av rektor med utgångspunkt i behov av vistelsetid för respektive fritidshems elever.³⁴

4.3 Ansökan om plats

Barn som har plats inom kommunal förskola i Trollhättans Stad mer än 15 timmar per vecka på grund av föräldrars arbete eller studier och som börjar förskoleklass i en kommunal skola i Trollhättans Stad behöver inte ansöka om plats på fritidshem.

Dessa placeringar övergår till fritidshem vid aktuell skola den 1 juli det år barnet börjar förskoleklass.

I övriga fall görs ansökan om plats i kommunala fritidshem via e-tjänst på Trollhättans Stads hemsida www.trollhattan.se alternativt på ansökningsblankett. I ansökan anges ett förstahandsval och startdatum.

4.4 Placeringsanvisningar

Elever som har haft plats inom kommunal förskola i Trollhättans Stad mer än 15 timmar per vecka på grund av föräldrars arbete eller studier och som börjar förskoleklass i en kommunal skola i Trollhättans Stad övergår till fritidshem den 1 juli det år eleven börjar förskoleklass. Eleverna placeras på fritidshem vid den skolenhet som eleverna kommer börja förskoleklassen.

---

²⁹ 14 kap. 5 § Skollagen.

³⁰ Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare.

³¹ 14 kap. 5 § Skollagen.

³² 14 kap. 6 § Skollagen.

³³ 14 kap. 8 § Skollagen.

³⁴ 2 kap. 10 § Skollagen.

Övriga elever placeras efter ansökan vid den skolenhet där eleven går i förskoleklass eller grundskola. Plats ska erbjudas skyndsamt så snart det framkommit att eleven har behov av plats i fritidshem.

5. KOMPETENSUTVECKLINGSDAGAR

Information om personalens kompetensutvecklingsdagar lämnas skriftligt senast två månader i förväg.

Vid personalens kompetensutvecklingsdagar erbjuds alternativ till ordinarie verksamhet.